

PROJE KAPSAMLI MAYIN TEMİZLEME STANDARTLARI (PKMITS)

Mart 2026

PKMITS-04 Eğitim Standartları

Türkiye Cumhuriyeti Milli Mayın Faaliyet Otoritesi
Millî Savunma Bakanlığı
Millî Mayın Faaliyet Merkezi Dairesi Başkanlığı
Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü Yerleşkesi
Döğol Caddesi No:4 Anadolu Meydanı (Tandoğan)
06330 Yenimahalle / Ankara/TÜRKİYE

E-posta: turmac@msb.gov.tr
Tel: 0 (312) 4025430-31-32-33
Faks: 0 (312) 2131826
(Web: <https://msb.gov.tr/Mafam>)

Uyarı

Bu doküman, kapak sayfasında belirtilen tarihten itibaren yürürlüktedir. Proje Kapsamlı Mayın Temizleme Standartları (PKMITS) sürekli gözden geçirme ve revizyona tabi olduğundan, kullanıcılar dokümanın durumunu doğrulamak için, MAFAM D.Bşk.lığı İnternet sitesine (<https://msb.gov.tr/Mafam>) başvurmalıdır.

Telif Hakkı

Bu doküman, bir Proje Kapsamlı Mayın Temizleme Standardıdır (PKMITS) ve telif hakları MAFAM'a aittir. Bu doküman veya bir kısmı, MAFAM'ın önceden yazılı izni olmaksızın, hiçbir biçimde veya vasıta ile ve başka amaçlarla kopyalanamaz, saklanamaz veya iletilemez.

Bu doküman satılmaz.

Türkiye Cumhuriyeti Milli Mayın Faaliyet Otoritesi

Millî Savunma Bakanlığı

Millî Mayın Faaliyet Merkezi Dairesi Başkanlığı

Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü Yerleşkesi

Döğol Caddesi No:4 Anadolu Meydanı (Tandoğan)

06330 Yenimahalle / ANKARA

E-posta: turmac@msb.gov.tr

Tel: 0 (312) 4025430-31-32-33

Faks: 0 (312) 2131826

(Web: <https://msb.gov.tr/Mafam>)

MMFS – Mart 2026

Tüm hakları saklıdır.

İÇİNDEKİLER

Konu	Paragraf Nu.	Sayfa
Uyarı ve Telif Hakkı	-	2
Giriş	04.1.-04.8.	4
Nitelik ve Tecrübeler	04.9.-04.15.	4-5
Eğitim Kursları	04.16.-04.18.	5
Temel Mayın Temizleme Kursu	04.19.	5
İleri Seviye Mayın/PAM Temizleme Kursu	04.20.	5
Mayın/PAM Temizleme Denetçisi (Dâhili KG/KK) Kursu	04.21.	5-6
Tim Lideri Eğitimi	04.22.	6
Keşif Eğitimi	04.23.	6
Tazeleme Eğitimi	04.24.	6
Tıbbi Eğitim ve İş Sağlığı ve Güvenliği	04.25.-04.26.	6
Başarısızlık, Yeniden Eğitim ve Geçerlilik	04.27.-04.28.	6
Sertifikaların Askıya Alınması ve İptali	04.29.	6
Yüklenici SUT'ları	04.30.-04.31.	6-7
Değişiklik Kaydı	-	8

EĞİTİM STANDARTLARI

GİRİŞ

04.1. PKMTS-04; ihale dokümanlarında belirtilen hükümler ile Türkiye Cumhuriyeti Devletinin yürürlükteki mevzuatı, MMFS, PKMTS ve ilgili MMFSUT esasları çerçevesinde, Proje Kapsamlı Mayın Temizleme Projesi kapsamında mayın temizleme ve Kalite Güvence/Kalite Kontrol (KG/KK) yüklenicileri tarafından istihdam edilecek tüm personelin eğitimine ilişkin usul, esas, yetki, sorumluluk, planlama, icra, izleme ve değerlendirme süreçlerini düzenler. Eğitim; faaliyetlerin emniyetli, etkin, kontrollü ve sürdürülebilir şekilde icra edilebilmesi için zorunlu bir unsur olup operasyonel sürecin ayrılmaz bir parçasıdır.

04.2. Mayın temizleme ve KG/KK yüklenicileri; sahada herhangi bir teknik keşif, arama, doğrulama veya temizlik faaliyetine başlamadan önce, PKMTS-04 hükümlerine uygun şekilde hazırlanmış, ihale dokümanları ile uyumlu ve MAFAM D.Bşk.lığı tarafından yazılı olarak onaylanmış eğitim programlarını eksiksiz olarak uygulamakla yükümlüdür. Mayınlı veya şüpheli alanlara bitişik bölgelerde görev yapan ya da bu alanları ziyaret etmesi muhtemel idari ve destek personeline yönelik emniyet ve farkındalık eğitimleri de zorunludur.

04.3. PKMTS-04 kapsamında hazırlanacak tüm eğitim programları, müfredatlar, uygulama planları, sınav sistemleri ve sertifikasyon süreçleri; ihale dokümanları, MMFS ve ilgili MMFSUT hükümleri esas alınarak düzenlenir ve icraya alınmadan önce MAFAM D.Bşk.lığının yazılı onayına sunulur. Yazılı onay alınmaksızın icra edilen eğitimler geçersiz kabul edilir ve bu eğitimlere dayanılarak personel görevlendirilemez.

04.4. Eğitimler esas olarak Türkçe icra edilir. Yabancı uyruklu personelin bulunması hâlinde, eğitimin eksiksiz ve doğru şekilde anlaşılmasını sağlayacak tercüme ve/veya dil desteği yüklenici tarafından sağlanır. Bu husus ve alınan tedbirler yazılı olarak MAFAM D.Bşk.lığına bildirilir.

04.5. Yükleniciler; ihale dokümanları, MMFS ve ilgili MMFSUT hükümleri doğrultusunda hazırlanmış ve MAFAM D.Bşk.lığı tarafından onaylanmış Standart Uygulama Talimatlarına (SUT) sahip olacaktır. SUT'larda; uygulanacak eğitim türleri, eğitim içerikleri, eğitici nitelikleri, sorumluluklar, kullanılacak eğitim materyalleri, ölçme-değerlendirme yöntemleri, sertifikasyon usulleri ile eğitimin etkinliğinin izlenmesine yönelik dâhili Kalite Güvence sistemi açık ve ayrıntılı şekilde tanımlanır.

04.6. Eğitim planlarında; sınıf içi ve görev başı eğitimlerin oranları, başarı ölçütleri, asgari geçme kriterleri, sertifikaların geçerlilik esasları ile tazeleme ve güncelleme eğitimlerinin uygulanma şartları açıkça belirtilir. Bu planlar ihale dokümanları ve MMFSUT esaslarıyla uyumlu olacaktır.

04.7. Eğitim sonunda düzenlenen sertifikalar, ilgili eğitim için belirlenen süre boyunca geçerlidir. Süresi dolan, tazeleme eğitimi alınmayan veya geçerliliği askıya alınan sertifikalar geçersiz kabul edilir.

04.8. Eğitim ihtiyaçları; dâhili ve harici KG/KK faaliyetleri, uygunsuzluk raporları, saha gözlemleri ve performans değerlendirmeleri esas alınarak belirlenir; PKMTS-03 (Kalite Yönetimi) hükümleri ile ilişkilendirilir ve gerektiğinde eğitim planları güncellenir.

NİTELİK VE TECRÜBELER

04.9. Mayın/PAM temizleme ve KG/KK faaliyetlerinde görev alacak tüm personel; icra edeceği görevin niteliğine uygun bilgi, mesleki yeterlilik, tecrübe ve fiziksel uygunluğa sahip olacaktır. Bu husus ihale dokümanları ve MMFS hükümleri çerçevesinde denetlenir.

04.10. Eğitici personel; ilgili alanda geçerli sertifikalara, yeterli mesleki tecrübeye ve eğitim verme yetkinliğine sahip olacaktır. Eğitici görevlendirmeleri, özgeçmiş ve sertifika bilgileriyle birlikte MAFAM D.Bşk.lığına sunulur ve yazılı onay alınmaksızın görevlendirme yapılamaz.

04.11. Eğitim sürecinin sonunda, personelin PKMTS'de tanımlanan usulleri doğru ve güvenli şekilde uygulayabildiği yazılı, sözlü ve/veya uygulamalı değerlendirmelerle teyit edilir. Başarılı personele ilgili eğitime ait sertifika düzenlenir.

04.12. Sertifika ve eğitim kayıtlarının bir nüshası MAFAM D.Bşk.lığına sunulur. Personel görevde bulunduğu sürece kayıtlar yüklenici tarafından muhafaza edilir.

04.13. Eğitim ve sertifikalara ilişkin tüm kayıtlar; ihale dokümanları, MMFS ve MMFSUT hükümleri doğrultusunda muhafaza edilir ve talep edilmesi hâlinde KG/KK denetimlerine sunulur.

04.14. Teknik ve kilit personel, görevlerine uygunluk açısından MAFAM D.Bşk.lığı tarafından değerlendirilerek akredite edilir. Yazılı onay alınmadan personel görevlendirilemez.

04.15. PKMTS-04 hükümlerine uygun eğitimi bulunmayan veya MAFAM D.Bşk.lığı onayı olmayan personelin görevlendirilmesi uygunsuzluk teşkil eder ve akreditasyon süreçlerinde esas alınır.

EĞİTİM KURSLARI

04.16. Eğitim kursları; ihale dokümanlarında belirtilen hükümler, PKMTS gerekleri, MAFAM D.Bşk.lığına onaylı SUT'lar, **MMFS 06.10** (Eğitim Yönetimi) ve ilgili MMFSUT esasları doğrultusunda planlanır, yapılandırılır ve icra edilir.

04.17. Eğitim faaliyetleri, **PKMTS-03** (Kalite Yönetimi) hükümleri doğrultusunda yürütülür ve KG/KK denetimine tabidir.

04.18. Tüm personel; sahaya çıkmadan önce, görev yapacağı alana özgü riskleri kapsayan zorunlu oryantasyon ve emniyet brifingi alır. Bu brifingler, ihale dokümanları, PKMTS gerekleri, onaylı SUT'lar, **MMFS 06.10** ve ilgili MMFSUT hükümleri doğrultusunda hazırlanır, belgelendirilir ve KG/KK faaliyetleri kapsamında denetlenir.

TEMEL MAYIN TEMİZLEME KURSU

04.19. Temel Mayın Temizleme Kursu; mayın/PAM temizleme ve KG/KK faaliyetlerinde görev alacak tüm personel için zorunludur. Kurs asgari olarak aşağıdaki konuları kapsar:

- a. Mayın/PAM türleri ve çalışma prensipleri,
- b. Dedektör kullanımı,
- c. Şişleme,
- ç. Tökez teli tespiti,
- d. Bitki örtüsü temizliği,
- e. Mayın/PAM tespiti,
- f. İşaretleme,
- g. Temel ilk yardım.

İLERİ SEVİYE MAYIN/PAM TEMİZLEME KURSU

04.20. İleri seviye kurs; temel konuları pekiştirir, mayınların emniyete alınması ve temel imha usullerini kapsar.

MAYIN/PAM TEMİZLEME DENETÇİSİ (DÂHİLİ KG/KK) KURSU

04.21. Denetçi kursu; denetim teknikleri ve mayınlı alan denetim esaslarını kapsar.

TİM LİDERİ EĞİTİMİ

04.22. Tim Lideri eğitimi; teknik yeterlilik, liderlik, eğitim teknikleri ile dâhili KG/KK görevlerini kapsar.

KEŞİF EĞİTİMİ

04.23. Keşif eğitimi; keşif teknikleri, harita okuma, arazide yön bulma ve ölçme faaliyetlerini kapsar.

TAZELEME EĞİTİMİ

04.24. Tazeleme eğitimleri; mayın temizleme sezonlarının başlangıcında, faaliyetlere ara verilmesini müteakip ve personelin görev yeterliliğinin korunmasının gerekli görüldüğü tüm hâllerde, ihale dokümanlarında belirtilen hükümler ile MMFS ve ilgili MMFSUT esasları doğrultusunda tüm personele uygulanır. Tazeleme eğitimlerinin kapsamı, yöntemi, süresi ve belgelendirilmesi yüklenicinin SUT'larında düzenlenir ve MAFAM D.Bşk.lığı onayıyla yürürlüğe konulur.

TIBBİ EĞİTİM VE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

04.25. Tüm personel; ihale dokümanlarında belirtilen hükümler ile MMFS ve ilgili MMFSUT esasları doğrultusunda planlanan ve yürütülen İlk Yardım eğitimlerini almak zorundadır. İlk Yardım eğitimleri, Sağlık Bakanlığı mevzuatına uygun şekilde, görev riskleri dikkate alınarak icra edilir, periyodik olarak yenilenir, belgelendirilir ve KG/KK faaliyetleri kapsamında denetime tabi tutulur.

04.26. İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimleri; personelin görev, faaliyet türü ve maruz kalabileceği riskler esas alınarak, ihale dokümanları, MMFS ve ilgili MMFSUT hükümleri çerçevesinde planlanır ve icra edilir. Eğitimler kayıt altına alınır, sürekliliği sağlanır ve dâhili/haricî KG/KK faaliyetleri kapsamında denetime hazır bulundurulur.

BAŞARISIZLIK, YENİDEN EĞİTİM VE GEÇERLİLİK

04.27. Eğitim veya değerlendirme süreçlerinde başarısız olan personel görevlendirilemez. Yeniden eğitim, ilave görev başı eğitimi ve görevlendirme kısıtlamalarına ilişkin usuller yüklenici tarafından hazırlanan SUT'larda düzenlenir ve MAFAM D.Bşk.lığı onayına sunulur.

04.28. Eğitimlerin başarı değerlendirmesi; yazılı, sözlü ve/veya uygulamalı sınavlar yoluyla yapılır. Başarı ölçütleri ve geçme kriterleri SUT'larda tanımlanır ve MAFAM D.Bşk.lığı onayına tabidir.

SERTİFİKALARIN ASKIYA ALINMASI VE İPTALİ

04.29. Emniyet ihlali, kritik uygunsuzluk veya görev yeterliliğinin kaybedildiğinin tespiti hâlinde; ilgili personelin sertifikası askıya alınabilir veya geçersiz sayılabilir. Bu durum derhâl MAFAM D.Bşk.lığına bildirilir ve alınacak tedbirler MAFAM D.Bşk.lığının talimatları doğrultusunda uygulanır.

YÜKLENİCİ SUT'LARI

04.30. Yükleniciler; ihale dokümanları, MMFS, PKMTS ve ilgili MMFSUT hükümleri doğrultusunda, eğitim yönetimine ilişkin ayrı bir "Eğitim SUT'u" hazırlamak ve MAFAM D.Bşk.lığı onayına sunmakla yükümlüdür.

04.31. Yüklenici SUT'larında asgari olarak aşağıdaki hususlar yer alacaktır:

- a. Eğitim organizasyon yapısı ve sorumluluklar,
- b. Müfredat geliŐtirme ve güncelleme usulleri,
- c. Eğitici personelin nitelikleri ve yetkilendirilmesi,
- ç. Saha içi görev başı eğitim sistemi,
- d. Sınav, lçme-değerlendirme ve sertifikasyon süreci,
- e. Eğitim kayıtlarının tutulması, muhafazası ve raporlanması,
- f. Başarısızlık, yeniden eğitim ve görev kısıtlama mekanizmaları,
- g. Eğitimlerin dâhili kalite güvence ve KG/KK süreçleriyle entegrasyonu.

04.32. Yüklenici SUT'ları, onay alınmaksızın yürürlüğe konulamaz; onaysız SUT esas alınarak yapılan eğitimler geçersiz kabul edilir.

Değişiklik Kaydı

PKMTS Değişiklik Yönetimi

PKMTS serisi standartlar yıllık olarak resmi gözden geçirmeye tabi tutulur; ancak bu durum, yıl içinde faaliyetlerin güvenliği ve etkinliği veya yazım hataları nedeniyle değişiklik yapılmasını engellemez. Değişiklikler sadece MAFAM D.Bşk.lığı yetkisinde yapılabilir. PKMTS'nin yenilenmesi veya değiştirilmesi hakkında olan herhangi bir mütalaa veya teklif MAFAM'a yapılmak zorundadır.

PKMTS'de değişiklik yapıldığında, aşağıdaki tabloda belirtildiği şekilde; numara, tarih ve değişikliğin genel detayları verilecektir.

PKMTS'nin resmi gözden geçirilmesi tamamlandığında, yeni baskılar yayımlanabilir. Yeni baskıya kadar yapılmış olan değişiklikler yeni baskının içinde bulunacak ve değişiklik kaydı tablosu temizlenecektir. Müteakip resmi gözden geçirme işlemi yapılmıncaya kadar değişikliklerin kaydedilmesine yeniden başlanacaktır.

<i>Değişiklik Numarası</i>	<i>Değişiklik Tarihi</i>	<i>Değişiklik Yapılan/Bölüm/Paragraf</i>	<i>Değişiklik Detayları</i>
1			
2			
3			
4			
5			